

Investavimas į didelio dividendinio uždarbio akcijas

Kas sudaro akcijų uždarbį?

Artūras Milevskis, FPJ „Synergy Finance“ investicijų konsultantas, „Investavimas.lt“ lektorius

Dauguma investuotojų, ypač pradedančiųjų, į bendrovių akcijas investuoja turėdami vienintelį tikslą – kainai pakilus jas bus galima parduoti brangiau. Tačiau ar kada nors savęs klausėte, kokie yra tikrieji investavimo į bendrovių akcijas pelno šaltiniai?

Pateiksiu elementarų pavyzdį. Įsivaizduokite, kad pasaulyje yra viena akcijų rinka, kurioje galima įsigyti absoliučiai visų kompanijų akcijų. Logiška būtų teigti, kad visų bendrovių pelno augimo tempas turėtų sutapti su visos ekonomikos augimo tempu. Taip pat labai tikėtina, kad iš uždirbto pelno bendrovės kasmet išmokės tam tikrus dividendus. Taigi ilgalaikis uždarbis iš investicijų į akcijas priklausys nuo dviejų dalykų: bendrovės pelno augimo ir išmokamų dividendų.

OPTIMIZMO IR PESIMIZMO PERIODAI

Tačiau, jei vyrautų tik šie du veiksniai, akcijų kainos pasaulinėse akcijų biržose taip stipriai nesvyruotų. Per trumpą laikotarpį veikia dar ir trečias veiksnys – investuotojų lūkesčiai. Per gana ilgą finansų rinkų istoriją ne kartą buvo periodų, kai investuotojų optimizmas didėdavo, dažnai dėl gerėjančios ekonominės padėties. Didėjant optimizmui investuotojai už akcijas būdavo linkę mokėti daugiau.

Tačiau po perdėto optimizmo visada atėdavo kitas laikotarpis, kai tarp investuotojų įsivyrėdavo pesimizmas, jie nusigręždavo nuo akcijų, pirkėjų būdavo mažiau. Tokiais laikotarpiais akcijų dažniausiai būdavo galima įsigyti su nemenka nuolaida.

Siekdamas visa tai pagrįsti faktais, pateiksiu

Per pastaruosius 110 metų 99 % bendros akcijų rinkos uždarbio sudarė pelno augimas ir išmokami dividendai, o likęs 1 % – spekuliatyvūs kainos pokyčiai.

„Vanguard Group“ įkūrėjo Johno C. Bogle'io atliktos analizės apie JAV akcijų rinkos pastarųjų 110 metų pelno šaltinius rezultatus. Remdamiesi jais galime daryti išvadą, kad per pastaruosius 110 metų kone 99 % bendros akcijų rinkos uždarbio sudarė pelno augimas ir išmokami dividendai, o likęs 1 % – spekuliatyvūs kainos pokyčiai. Per analizuotą laikotarpį vidutinis metinis investicijų į JAV akcijas uždarbis siekė 9,6 %: bendrovių pelno augimas sudarė maždaug 5 % viso uždarbio, mokami dividendai – 4,5 %, o spekuliatyvioji dalis – 0,1 %.

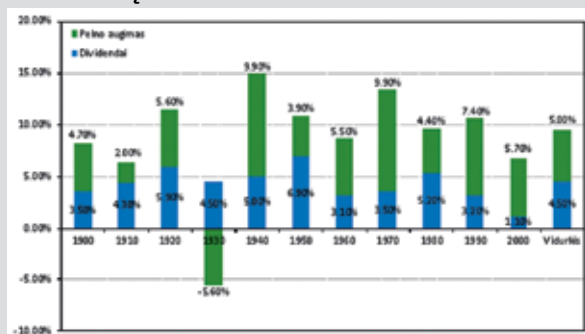
Taip pat galima pastebėti, kad analizuojamu laikotarpiu beveik visi dešimtmečiai būdavo teigiami (išskyrus 4-ąjį dešimtmetį, per kurį vyko Didžioji depresija), jei sumuotume tik pelno augimą ir mokamus dividendus. O spekuliatyvūs pokyčiai svyravo ypač dras-

tiškai. Tarkime, devintajame ir dešimtajame dešimtmečiuose vien spekuliatyvių prieaugių dalis sudarė daugiau kaip 40 % visų prieaugių. O paskutiniame dešimtmetyje, t. y. nuo 2000 iki 2010 m., nors bendrovės didino pelną ir išmokėjo dividendus (6,8 % per metus), investuotojų lūkesčiai gana stipriai prastėjo ir tai lėmė 8 % metinius nuostolius.

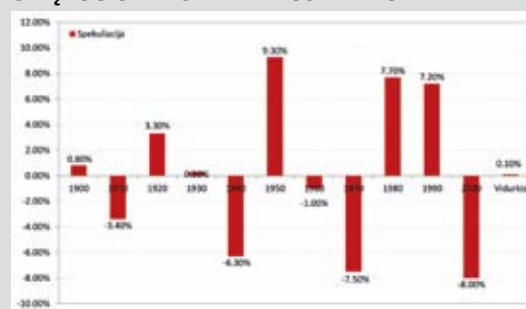
Kad ir kaip būtų keista, gautas rezultatas atitiko lūkesčius.

Taigi, pažvelgus į pateiktus skaičius, manau, drąsiai galima teigti, kad bendrovių mokami dividendai yra tokie pat svarbūs kaip ir pelno augimas. Taip pat reikia nepamiršti, kad daž-

JAV AKCIJŲ RINKOS 110 M. PELNO ŠALTINIAI

VIDUTINĖ METINĖ INVESTICIJŲ Į JAV AKCIJAS GRAŽOS SPEKULIATYVIOJI DALIS

Šaltinis: John C. Bogle – The Little Book of Common Sense Investing

nai už vadinamąjį bendrovių augimo potencialą investuotojai linkę mokėti per daug, o tai lemia prastesnius ateities rezultatus.

AR VERTA INVESTUOTI Į DIDELIŲ DIVIDENDŲ AKCIJAS?

Šiuo metu jau žinome, kad didelę akcijų uždario dalį sudaro išmokami dividendai. Tačiau kyla kitas klausimas: ar investuojant į daugiau dividendų nešančias akcijas galima uždirbti daugiau nei investuojant į mažai dividendų mokančias arba iš viso nemokančias kompanijas? Toliau pateikiama histograma, kuri atsako į šį klausimą. Keli finansų ekspertai atliko tyrimą, kurio tikslas buvo tai išsiaiškinti.

Kaip tyrimo objektą jie pasirinko 500 didžiausių JAV bendrovių duomenis. Buvo tiriama 1957–2006 m. laikotarpis. Kiekvienų metų pradžioje 500 didžiausių JAV bendrovių būdavo surikiuojamos nuo daugiausiai dividendų mokančių iki mažiausiai, tada visos jos būdavo padalijamos į 5 grupes po 100 bendrovių ir vieniems metams investuojama į tokius 5 portfelius, o procedūra kartojama kasmet.

Galutinis šio tyrimo rezultatas – per tiriamąjį 49 metų laikotarpį strategija, pagal kurią investuota į didžiausius dividendus mokančių bendrovių akcijas, pasiekė geriausią rezultatą – 14,22 % vidutinį metinį uždarbį, ir net 3,09 procentinio punkto aplenkė akcijų indeksą „S&P500“ (11,13 % vidutinis metinis uždarbis). Investicija į mažiausiai dividendų mokančių bendrovių akcijas per metus vidutiniškai uždirbo tik 9,69 %.

KAIP ĮGYVENDINTI TOKIĄ STRATEGIJĄ

Tarkime, JAV labai paplitusi „Dogs of the Dow“ strategija. Investuojant pagal ją kiekvienais metais visas indeksą „Dow Jones Industrial Average“ sudarančias 30 akcijų reikia surikiuoti pagal išmokamų dividendų dydį nuo didžiausios iki mažiausios ir vieniems metams investuoti į 10 didžiausius dividendus mokančių bendrovių.

Vadovaujantis tokia elementaria strategija per 50 metų (nuo 1957 iki 2007 m.) vidutiniškai per metus uždirbta 14,08 %, arba 2,22 procentinio punkto daugiau nei pats indeksas. Tokia pati strategija su akcijų indeksu „S&P 500“ per minėtą laikotarpį būtų davusi net 15,71 % vidutinį metinį uždarbį, t. y. 4,58 procentinio punkto daugiau nei indeksas (žr. grafiką).

Pavyzdžiui, šiuo metu tarp didžiausius dividendus išmokančių bendrovių patenka AT&T – 5,97 %, „Verizon“ – 5,23 %, „Merck“ – 4,72 %, „Pfizer“ – 3,84 %, „DuPont“ – 3,79 %.

AR INVESTUOTI Į DIDELIŲ DIVIDENDŲ ŠALIS?

Visiškai tokį patį investavimo metodą galima taikyti ne tik atskiroms akcijoms, bet ir šalims. Tai yra atrenkamos tos šalys, kuriose mokami didžiausi dividendai, investuojama vieniems metams, o praėjus šiam terminui procesas pakartojamas iš naujo.

Ši elementari strategija per 50 metų vidutiniškai uždirbo 14,08 % per metus.

Keli autoriai pamėgino tą atlikti pasirinkę 19 šalių 111 metų periodą. Kad ir kaip būtų keista, jų rezultatas atitiko lūkesčius, t. y. didesnius dividendus mokančios šalys per analizuojamą laiką atnešė geresnius rezultatus nei mažų dividendų šalys. Tokia tendencija buvo pastebima nagrinėjant ne tik visą laikotarpį, bet ir skirtingus periodus (žr. histogramą).

KAIP ĮGYVENDINTI PRAKTIŠKAI?

Šiuo metu yra daug įvairių produktų, kurie leidžia pasiekti vienos ar kitos šalies akcijų rinką. Vienas iš tokių produktų – indeksiniai fondai, kuriais prekiaujama JAV biržoje, kitaip ETF fondai (angl. „Exchange Traded Fund“). Tarkime, šiuo metu galima suskaičiuoti iki 37 šalių fondų, kuriais prekiaujama JAV biržoje, o į pasaulinį akcijų indeksą įtrauktos tik 46 šalys. Minėtos 37 šalys pasauliniame akcijų indekse sudaro net 98,5 %.

Bandant įgyvendinti tokią strategiją, pirmiausia reikėtų atsakyti į klausimą, kiek ir kokios šalys bus analizuojamos. Pavyzdžiui, gali būti renkama iš visų šalių arba tik iš 20 didžiausių. Kitas klausimas, į kurį reikėtų atsakyti: kiek šalių bus atrenkama kasmet? Dažniausiai rekomenduojamas šalių skaičius svyruotų tarp 5 ir 10, pavyzdžiui, tai galėtų būti 10 % analizuojamų šalių. Na, ir galiausiai atlikus analizę ir susidarius sąrašą reikia vieniems metams į visas pasirinktas šalis investuoti po lygią dalį investicijų ir tokį procesą kartoti kasmet.

Analizuojant minėtas 37 šalių fondus tarp didžiausius dividendus mokančių šalių šiuo metu galima rasti Braziliją – 6,03 %, Ispaniją – 5,82 %, Australiją – 4,56 %, Singapūrą – 4,24 % ir Izraelį – 4,18 %.

nukelta į 38 p. ➔

„Biržos spekulianto memuarai“

Legendinio investuotojo
Jesse Livermore
istorija

Nors ši knyga parašyta 1923 m., tačiau „Biržos spekulianto memuarai“ iki šiol yra viena populiariausių ir labiausiai rekomenduojamų knygų apie investavimą. Ji patenka ir į daugelio autoritetų sudaromus „kiekvienam investuotojui privalomų knygų“ sąrašus.

Jau kelios skaitytojų kartos tvirtina, jog ši knyga jiems davė daugiau supratimo apie biržą ir investuotojų psichologiją nei ilgai kaupta asmeninė patirtis.

Knygoje nuosekliai aprašoma, kaip vienas garsiausių visų laikų spekuliantų J. Livermore'as po kruopelę kaupė patirtį ir tobulino savo prekybos sistemą. Nuo tada, kai būdamas vaikas jis uždarbiavo perrašydamas akcijų kainas nedidelėje brokerių kontoroje, iki tol, kai vos tik stipriau krestelėjus kainoms visi JAV dienraščiai pirmuose puslapiuose rašydavo, kad akcijos krenta (ar staiga kyla) dėl J. Livermore'o vykdomų operacijų.

Ilgą laiką buvo tikima, kad knyga parašė pats legendinis investuotojas (karjeros viršūnėje Didžiosios depresijos metu per labai trumpą laiką jis uždirbo 100 milijonų JAV dolerių), o autorias pavardė – tik legendinio spekulianto slapyvardis. Šiandien manoma, kad autorius tik redagavo paties J. Livermore'o užrašytą „prekybos akcijomis autobiografiją“.

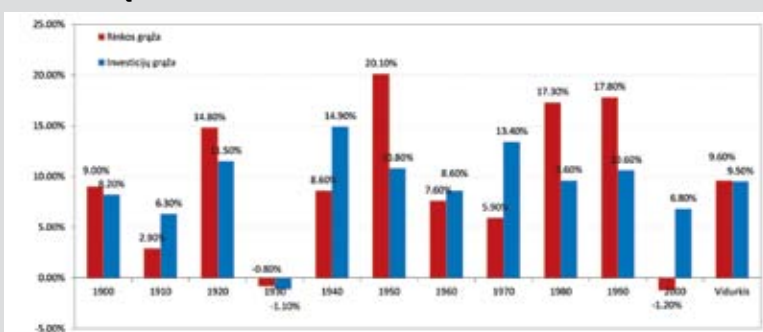
Knygoje rasite ne tik smulkų daugelio prekybos operacijų aprašymą, bet ir tai, kuo remdamasis legendinis investuotojas priimdavo vienką ar kitą sprendimą, kaip suvokė situaciją, kaip, jo manymu, mąsto kiti investuotojai ir kaip reikėtų vertinti rezultatus.

Knygą galima įsigyti 2 būdais:

Užsisakyti ją tiesioginiu pavedimu „Investuok“ knygyne“. Kaina 38 Lt (daugiau informacijos 31 p.)

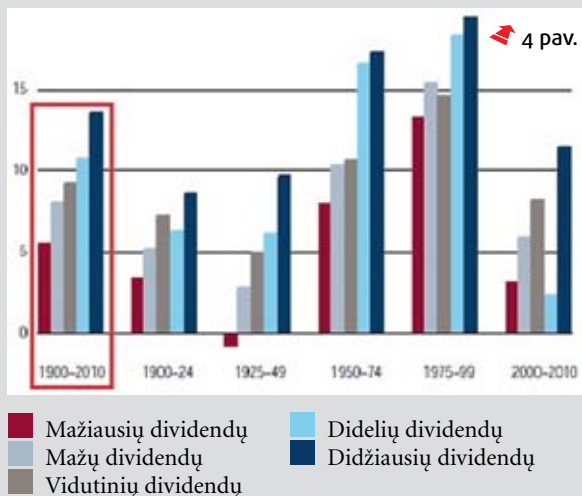
Knygą taip pat galite įsigyti visuose knygynuose, didžiuosiuose MAXIMA ir RIMI prekybos centruose. Kaina – 43,99 Lt.

JAV AKCIJŲ RINKOS PELNO AUGIMAS IR MOKAMI DIVIDENDAI

Šaltinis: John C. Bogle – The Little Book of Common Sense Investing

UŽDARBIS INVESTUOJANT Į SKIRTINGUS DIVIDENDUS MOKANČIŲ ŠALIŲ AKCIJAS

Tarp didžiausių dividendus mokančių šalių šiuo metu galima rasti Braziliją – 6,03 % per metus.

atkelta iš 37 p.

AR ĮMANOMA PRITAIKYTI LIETUVOJE?

Teoriškai tokią strategiją pritaikyti Lietuvos biržos bendrovėms būtų įmanoma. Paprasčiausias variantas būtų toks: visas į akcijų indeksą „OMX Vilnius“ įtrauktas bendroves, kurių, naujausiais duomenimis, yra 26, surikiuoti pagal išmokamus dividendus nuo didžiausio iki mažiausio ir lygiomis dalimis investuoti į pirmas 5. Tai sudarytų maždaug 20 % visos imties.

Tačiau pirmiausia reikia suprasti, kad kol kas nebuvo atlikta arba pavišinta jokių istorinių testų, kurie patvirtintų arba paneigtų panašios strategijos rezultatus Lietuvos biržoje. Taigi tokią strategiją galima naudoti tik tikintis, kad panašūs principai, kurie galioja

užsienyje, turėtų veikti ir pas mus. Taip pat reikia nepamiršti, kad Lietuvos akcijų biržoje apyvarta ganėtinai menka, o tai gali būti kliūtis norint panašią strategiją įgyvendinti su didesnėmis sumomis.

Kaip jau minėta, šiuo metu į akcijų indeksą „OMX Vilnius“ iš viso patenka 26 kompanijos. Pateikiame 10 didžiausių dividendus mokančių bendrovių. „Lietuvos dujų“ dividendai yra didžiausi – 12,63 %.

Analizuodami investavimo į akcijas strategijas suprasime, kad geriausiai veikia tai, kas paprasta.

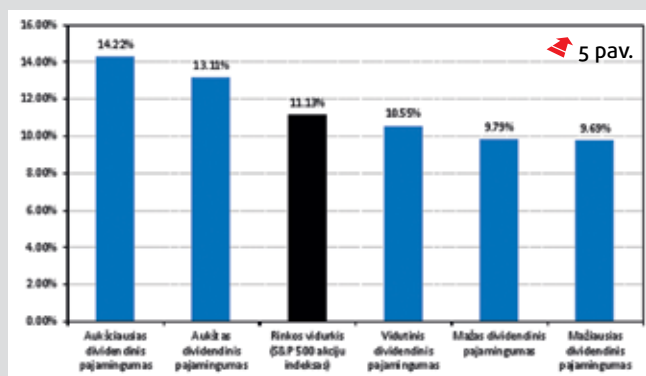
IŠVADOS

Analizuodami daugybę investavimo į akcijas strategijų galiausiai dauguma supras, kad per ilgą laikotarpį geriausiai veikia tai, kas paprasta. Aprašyta strategija tikrai yra paprasta, jai nereikia skirti daug laiko, taip pat nereikia dažnai atlikinėti sandorių. Tai ir leidžia tikėtis šiek tiek geresnių vidutinių metinių rezultatų nei rinkos vidurkis.

Tačiau reikia nepamiršti, kad tokia investavimo strategija rinkos vidurkių gali neaplenkti net ir kelerius metus iš eilės, be to, ji neapsaugo nuo didelio trumpalaikio akcijų kainų svyravimo, kuris, kaip jau dauguma žino, per vienus metus gali siekti ir 50 % ar net daugiau. ■

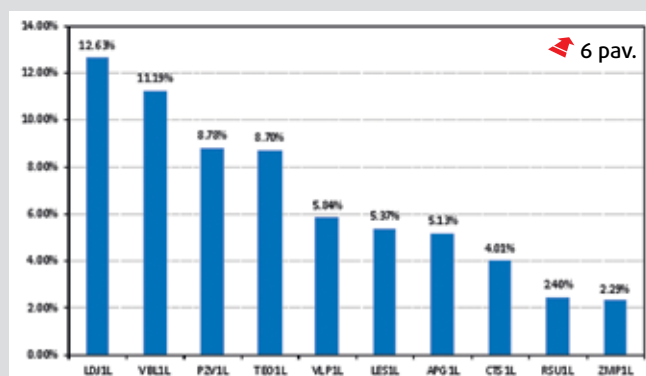
Straipsnis parengtas pagal „Investavimas.lt“ mokymų medžiagą.

VIDUTINIS METINIS UŽDARBIS INVESTUOJANT Į SKIRTINGUS DIVIDENDUS MOKANČIAS BENDROVES

Šaltinis: Jeremy J. Siegel - Stocks for the Long Rates

BENDROVĖS, BIRŽOJE „OMX VILNIUS“ MOKANČIOS DIDŽIAUSIUS DIVIDENDUS

Duomenys: NASDAQ OMX Baltic